

Vervolgonderzoek Beheer en onderhoud wegen en kunstwerken Provincie Noord-Holland

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2009 met het onderzoek Onderhoud onderbouwd in kaart gebracht welk beleid de provincies op het gebied van beheer en onderhoud van civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, duikers e.d.) hebben ontwikkeld, hoe de provincies dit beleid uitvoeren en in hoeverre de prestaties en doelen zijn behaald. De aanbevelingen om het beheer en onderhoud van kunstwerken planmatig aan te pakken, waren ook te verbreden naar het beheer en onderhoud van wegen. In dit doorwerkingsonderzoek is nagegaan in hoeverre de aanbevelingen uit het eerdere onderzoek zijn opgevolgd.

Het doel van het onderzoek is inzicht bieden in waar verbeteringen mogelijk zijn in het beleid ten aanzien van het beheer en onderhoud van wegen en civiele kunstwerken.

Vraagstelling

Hoe heeft de provincie het beheer en onderhoud van wegen en civiele kunstwerken vormgegeven, is daarbij invulling gegeven aan de aanbevelingen uit 2009 en heeft de provincie voldoende inzicht in de staat van de wegen en kunstwerken?

De centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende drie deelvragen:

1. Hoe is het *beleid* ten aanzien van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009?
2. Hoe is de *uitvoering* van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009?
3. Hoe is de *verantwoording* over de uitvoering van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbeveling uit het onderzoek van 2009?

Conclusies

De provincie heeft grote stappen gezet in de ontwikkeling van het beheer en onderhoud en de aanbevelingen uit 2009 zijn grotendeels opgevolgd. De provincie heeft het beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het provinciale verkeer en vervoer tot vastgestelde kwaliteitsniveaus per onderdeel van het areaal. De provincie neemt voldoende maatregelen om inzicht te hebben in de staat van de wegen en kunstwerken. De financiële dekking voor de toekomstige vervangingsinvesteringen is echter nog niet volledig geregeld en heeft daarom de aandacht. De ontwikkeling van de kapitaallasten en het beschikbare budget zijn overigens duidelijk inzichtelijk gemaakt voor PS.

De hoofdconclusie is gebaseerd op de volgende drie deelconclusies, waarin ook de belangrijkste verschillen tussen de Randstadprovincies aan bod komen.

Deelconclusie 1: Het provinciale beleid voor beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken heeft een grote ontwikkeling doorgemaakt. De provincie heeft dit beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het provinciale verkeer en vervoer tot vastgestelde kwaliteitsniveaus per onderdeel van het areaal. De provincie heeft hiermee grotendeels invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009. Een specifiek aandachtspunt voor de provincie Noord-Holland is dat de dekking voor de toekomstige vervangingsinvesteringen nog niet volledig is geregeld. In dit kader zijn de ontwikkeling van de kapitaallasten en het beschikbare budget in de Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen (NIKG) 2016-2019 overigens duidelijk inzichtelijk gemaakt voor PS. Uit de provincievergelijking blijkt dat de provincie Noord-Holland, in vergelijking met de andere Randstadprovincies, verder is met de inzet van gebiedscontracten en het verkrijgen van ISO-certificering voor assetmanagement. Ook hebben PS de kwaliteitsniveaus meer gedifferentieerd voor verschillende onderdelen van het areaal vastgesteld. Andere provincies hebben, in tegenstelling tot de provincie Noord-Holland, een uitgebreide set indicatoren voor mobiliteit (breder dan beheer en onderhoud) met bijvoorbeeld indicatoren op het gebied van doorstroming en verkeersveiligheid.

Deelconclusie 2: De provincie beschikt over een integraal beheersysteem waarin het areaal van de provincie wordt bijgehouden en ze heeft een uitgewerkte inspectiestrategie. Inzicht in de prestaties, risico's en kosten wordt gebruikt bij de afweging van te nemen maatregelen. De provincie heeft invulling gegeven aan de aanbevelingen uit 2009 en kan voldoende inzicht verkrijgen in de staat van de wegen en kunstwerken. Uit de provincievergelijking blijkt dat de Randstadprovincies verschillende methodieken gebruiken om het kwaliteitsniveau van wegen en kunstwerken te bepalen. De provincie Noord-Holland voert geen metingen uit naar de aslast van (zwaar) verkeer zoals de provincie Zuid-Holland doet.

Deelconclusie 3: GS leggen jaarlijks verantwoording af aan PS over het gevoerde beheer- en onderhoudsbeleid in de jaarstukken en het Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud. GS geven PS hierbij inzicht in de behaalde resultaten, maar minder uitgebreid dan in de andere Randstadprovincies gebeurt. De provincie heeft hiermee grotendeels invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009. Uit de provincievergelijking blijkt dat er verschillen zijn in de manier waarop de Randstadprovincies verantwoording afleggen over de behaalde resultaten. De provincie Noord-Holland maakt hierbij, in tegenstelling tot andere provincies, geen gebruik van indicatoren. Sommige provincies maken inzichtelijk welk deel van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft, de provincie Noord-Holland laat dit niet zien.

Aanbevelingen aan PS

1. Zolang de kapitaallasten oplopen en nog geen volledige dekking is geregeld: zorg dat minimaal voor de huidige en de daaropvolgende collegeperiode dekking is geregeld. Vraag GS hiermee rekening te houden in de nieuwe NIKG.
2. Vraag GS na te gaan of KPI's uit het prestatie-meetsysteem gebruikt kunnen worden voor het informeren van PS over het mobiliteitsbeleid of dat andere indicatoren meer geschikt zijn.
3. Vraag GS onderzoek te doen naar de meerwaarde van aslastmetingen en indien deze metingen uitgevoerd gaan worden om de resultaten ervan te betrekken bij het inschatten van de risico's en de afweging van de te nemen beheer- en onderhoudsmaatregelen.
4. Vraag GS in toekomstige voortgangsrapportages op te nemen welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft.
5. Vraag GS na te gaan op welke punten uit de vergelijking met de andere Randstadprovincies geleerd kan worden.

Meer informatie

Het rapport *Vervolgonderzoek Beheer en onderhoud wegen en kunstwerken* vindt u op onze website www.randstedelijke-rekenkamer.nl. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Ans Hoenderdos, info@randstedelijke-rekenkamer.nl of tel. 020 58 18 585.